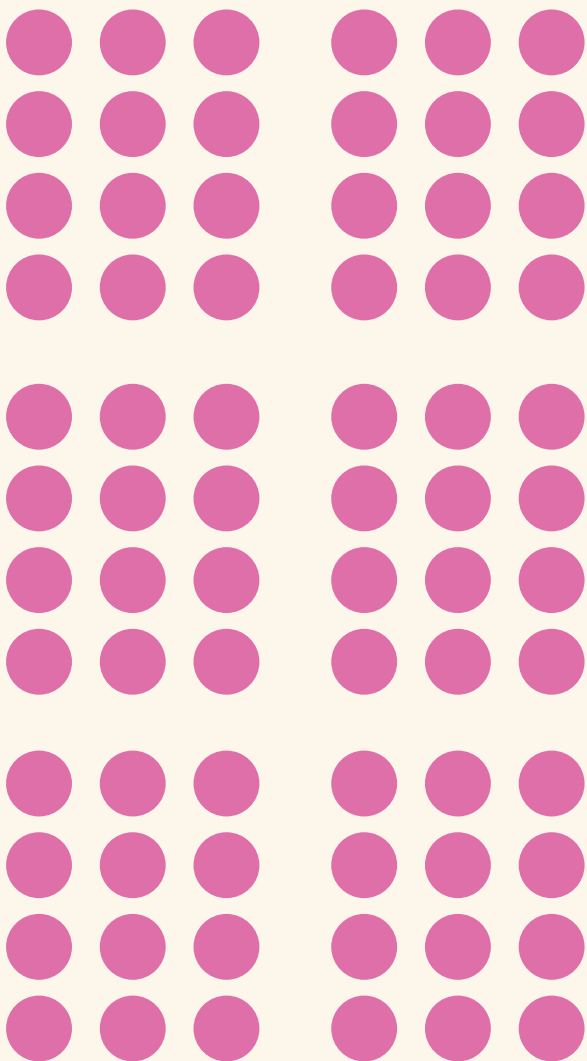

DATAA EHDOKAS- ASETTELUSTA

Ajatuspaja Toivon selvitys

Julkaistu 31.3.2023

Dataa ehdokasasettelusta

Kuuden suurimman eduskuntapuolueen ehdokasasettelu koko maassa ja 12 vaalipiirissä vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

Sisällys

Johdanto	2
Ehdokkaat iän ja sukupuolen mukaan kuudessa suurimmassa eduskuntapuolueessa	3
Aiemmin ehdolla olleiden ja ensikertalaisten määrä ehdokaslistoilla	6
Ehdokkaat kuntien ja hyvinvointialueiden valtuustoissa	8
Ehdokasasettelu vaalipiireittäin (Manner-Suomi)	10
Kuviot ja luvut koko maasta sekä kaikista Manner-Suomen vaalipiireistä	17

Johdanto

Eduskuntavaaleissa 2023 ehdolla on yhteensä 2424 ehdokasta 35 ehdokaslistalta. Tässä tarkastelussa keskitymme kuuteen suurimpaan eduskuntapuolueeseen, joita ovat sosiaalidemokraatit, perussuomalaiset, kokoomus, keskusta, vihreät ja vasemmistoliitto. Näillä puolueilla ehdokkaita 1285, mikä on yli puolet kaikista ehdokkaista.

Selvitys sisältää seuraavat tiedot, jotka on kerätty sekä koko maan osalta että kustakin Manner-Suomen 12 vaalipiiristä erikseen:

- Ehdokkaat sukupuolen mukaan
- Ehdokkaat ikäryhmittäin (18–29-, 30–49-, 50–64- ja yli 65-vuotiaat)
- Vuoden 2019 vaaleihin osallistuneiden ehdokkaiden osuus
- Vuoden 2019 vaaleihin osallistuneiden ehdokkaiden keräämä äänimäärä
- Kunnanvaltuuttujen osuus ehdokkaista
- Aluevaltuutettujen osuus ehdokkaista

Poimintoja

- Perussuomalaisilla on eniten (99) sellaisia ehdokkaita, jotka olivat ehdolla myös vuoden 2019 eduskuntavaaleissa. Tämä joukko keräsi vuonna 2019 puolueen äänistä 66 %.
- SDP:n viime vaaleissa olleet ehdokkaat keräsivät äänistä niin ikään 66 % ja kokoomuksen 63 %. Keskustan ja vihreiden vuoden 2019 vaaleihin osallistuneet ehdokkaat toivat tuolloin listoilleen noin puolet äänistä.
- Kunnanvaltuutettuja nykyisistä eduskuntavaaliehdokkaista on eniten perussuomalaisilla (171/217). Aluevaltuutettuja ehdokaslistoilla on määrällisesti eniten kokoomuksella ja SDP:llä, molemmilla 89.
- Ehdokaslistojen ikäjakaumat vaihtelevat vaalipiireittäin. Perussuomalaisten ehdokkaiden mediaani-ikä on korkein 49 vuotta ja vastaavasti matalimmat ovat vihreillä (42) ja vasemmistoliitolla (41).
- Nuoria eli alle 30-vuotiaita naisehdokkaita on perussuomalaisissa yksi ja vihreissä 24. Nuorissa miesehdokkaissa ei ole niin suuria eroja puolueiden välillä.

Selvityksen datan on koontanut LuK Arvi Tolvanen. Analyysia on laatinut Tolvasen kanssa toiminnanjohtaja, VTM Sini Ruohonen ja kiitokset kommentteista kuuluvat tutkimuspäällikkö, FM Antti Vesalalle.

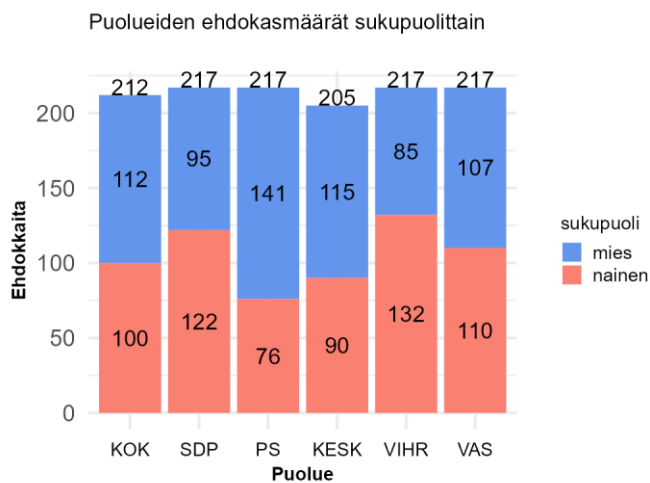
Ehdokkaat iän ja sukupuolen mukaan kuudessa suurimmassa eduskuntapuolueessa

Kuudella suurimmalla eduskuntapuolueella on ehdokkaita jokaisessa Manner-Suomen 12 vaalipiirissä. SDP:llä, perussuomalaisilla, vihreillä ja vasemmistoliitolla on täydet listat jokaisessa vaalipiirissä.

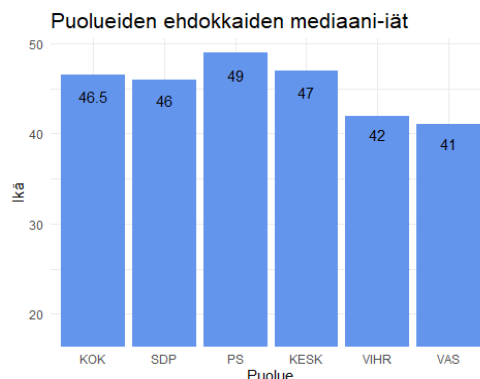
Kokoomuksella ja keskustalla on vaaliliittojen vuoksi vähemmän ehdokkaita. Keskustalla on Helsingin vaalipiirissä vaaliliitto kristillisdemokraattien ja korjausliikkeen kanssa. Kokoomuksella on RKP:n kanssa vaaliliitot Kaakkois-Suomen ja Pirkanmaan vaalipiireissä sekä kristillisdemokraattien kanssa Lapin vaalipiirissä.

Perussuomalaisten ja vihreiden listoilla sukupuolijakaumassa vinoumaa – myös SDP:lla selvä naisennemistö ehdokkaissa

Ehdokkaiden sukupuolijakaumat puolueiden välillä ovat pääsääntöisesti tasaisia, poikkeuksena perussuomalaiset ja vihreät. Perussuomalaisilla ehdokkaista miehiä on 65 prosenttia ja vihreillä 39 prosenttia.

Perussuomalaisilla ehdokkailla korkein mediaani-ikä – vain yksi alle 30-vuotias naisehdokas

Kaikkien eduskuntavaaliehdokkaiden mediaani-ikä on 45. Perussuomalaisten ehdokkaat ovat keskimäärin vanhimpia, heidän ehdokkaiden iän mediaani on 49 vuotta. Keskimäärin nuorimmat ehdokkaat on vasemmistoliitolla (41) ja vihreillä (42).

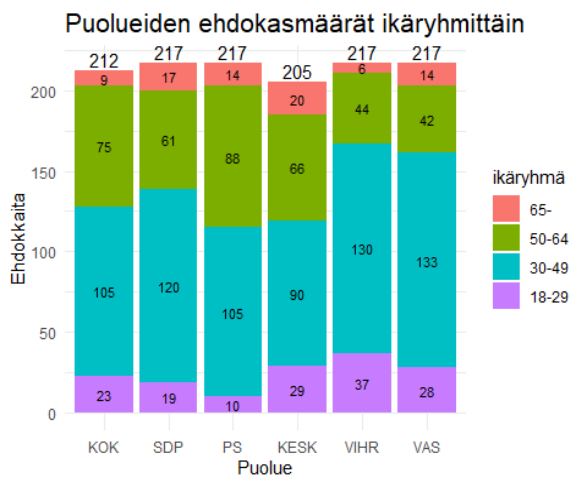
Vihreissä eniten nuoria naisia ja perussuomalaisissa 50–64-vuotiaita miehiä

Sukupuolittain katsottuna nuorissa 18–29-vuotiaissa ehdokkaissa selkeästi muista poikkeaa perussuomalaiset, heillä tässä ikäryhmässä on ainoastaan yksi naisehdokas. Ero on valtaisa, kun vertaa vihreisiin, joilla nuoria naisia on ehdokkaissa 24 henkilöä.

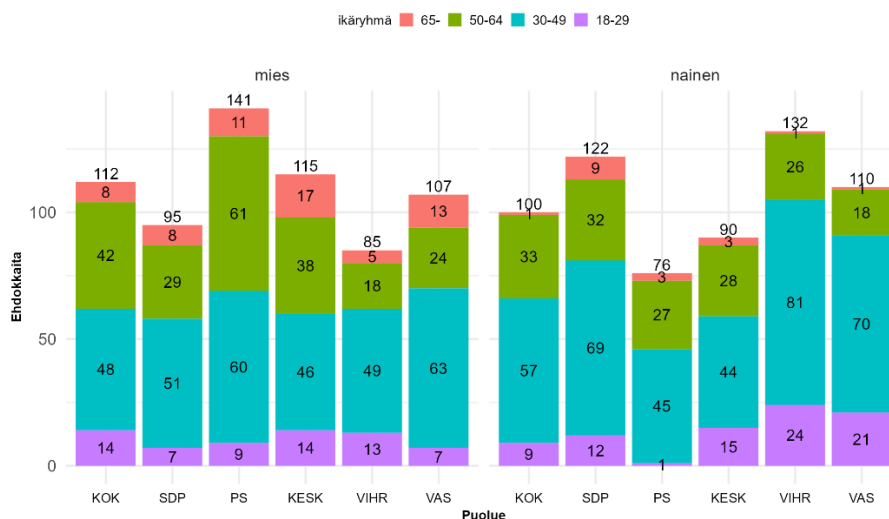
30–49-vuotiaiden ehdokkaiden joukossa huomio kiinnittyy erityisesti naisten määrän vaihteluun. Kun keskustassa tämän ikäluokan naisehdokkaita on 44, vihreissä vastaavasti heitä on 81.

Kun ehdokaslistoja tarkastellaan 50–64-vuotiaiden osalta, huomataan, että tässä sarjassa perussuomalaisilla on eniten ehdokkaita (88). Ikäluokan ehdokkaista yli 69 prosenttia on miehiä.

Yli 65-vuotiaita naisia on ehdolla vain yksittäisiä. Poikkeuksena tähän on sosiaalidemokraatit, joilla yli 65-vuotiaita naisehdokkaita on yhdeksän.

Puolueiden ehdokasmäärät ikäryhmittäin ja sukupuolittain

Vertailua kunta- ja aluevaaleihin

Aluevaaleissa 2022 asetettiin 10 584 ehdokasta, joista 8 547 tässä selvityksessä tarkasteltavista kuudesta puolueesta. Kuntavaaleissa 2021 asetettiin 35 627 ehdokasta, joista 30 267 näistä kuudesta puolueesta. Eduskuntavaaleissa ehdokasmäärä on merkittävästi pienempi.

Senioreita vähemmän ja työikäisiä enemmän

Alue- ja kuntavaaleissa ehdokasasettelun ikäjakaumat olivat keskenään hyvin samankaltaiset¹. Sen sijaan eduskuntavaalien ehdokkaiden ikäjakauma eroaa alue- ja kuntavaaleista.

Kuuden suurimman puolueen ehdokaslistojen ikäjakaumat poikkeavat osittain merkittävästikin alue- ja kuntavaalien ehdokasasettelusta. Kaikkein voimakkain muutos on yli 65-vuotiaita ehdokkaiden osuudessa. Yli 65-vuotiaita ehdokkaita oli alue- ja kuntavaaleissa yli 17 prosenttia, kun nyt tämän ikäryhmän osuus on vain kuusi prosenttia.

Selitys lienee se, että alue- ja kunnanvaltuutetut hoitavat tehtäviään luottamustoimina muun työn tai opiskelun ohella tai eläkeläisenä, kun kansanedustajuus taas on kokopäiväinen työ.

Suurin ikäluokka eduskuntavaaleissa 2023 on 30–49-vuotiaat, joiden osuus on reilu 53 prosenttia. Tämän ikäluokan osuus on merkittävästi isompi kuin alue- ja kuntavaaleissa, joissa ehdokasjoukon osuus oli noin 40 prosenttia.

Ikäluokan 18–29-vuotiaat osuus on eduskuntavaaleissa hieman suurempi kuin alue- ja kuntavaaleissa. Alue ja -kuntavaaleissa ikäryhmän osuus oli 8 prosentin tietämissä, kun taas nyt eduskuntavaaleissa osuus on 11 prosenttia.

Naisia enemmän ehdolla eduskuntavaaleissa kuin kunta- ja aluevaaleissa

Tarkasteltavilla puolueilla eduskuntavaaleissa naisia on 49 prosenttia ehdokkaista. Aluevaaleissa naisehdokkaita oli 45,5 prosenttia ja kuntavaaleissa 39,2 prosenttia.

Suurin ero vaalien välillä naisten osuudessa on perussuomalaisilla. Kuntavaaleissa naisten osuus oli perussuomalaisten listoilla 21,5 prosenttia, aluevaaleissa 27,1 prosenttia nyt eduskuntavaaleissa 35 prosenttia. SDP:ssä naisten osuus on myös kasvanut kuntavaalien 43,6 prosentista ja aluevaalien 52,5 prosentista eduskuntavaalien 56,2 prosenttiin.

Merkillepantavaa on yli 65-vuotiaiden naisehdokkaiden määrä. Kuntavaaleissa heitä oli 5,1 prosenttia ja 5,9 prosenttia kuuden suurimman puolueen ehdokkaista, kun taas eduskuntavaaleissa heitä on 1,4 prosenttia. Esimerkiksi SDP:lla yli 65-vuotiaiden naisehdokkaiden osuus oli aluevaaleissa 8,5 prosenttia mutta nyt eduskuntavaaleissa 4,1 prosenttia.

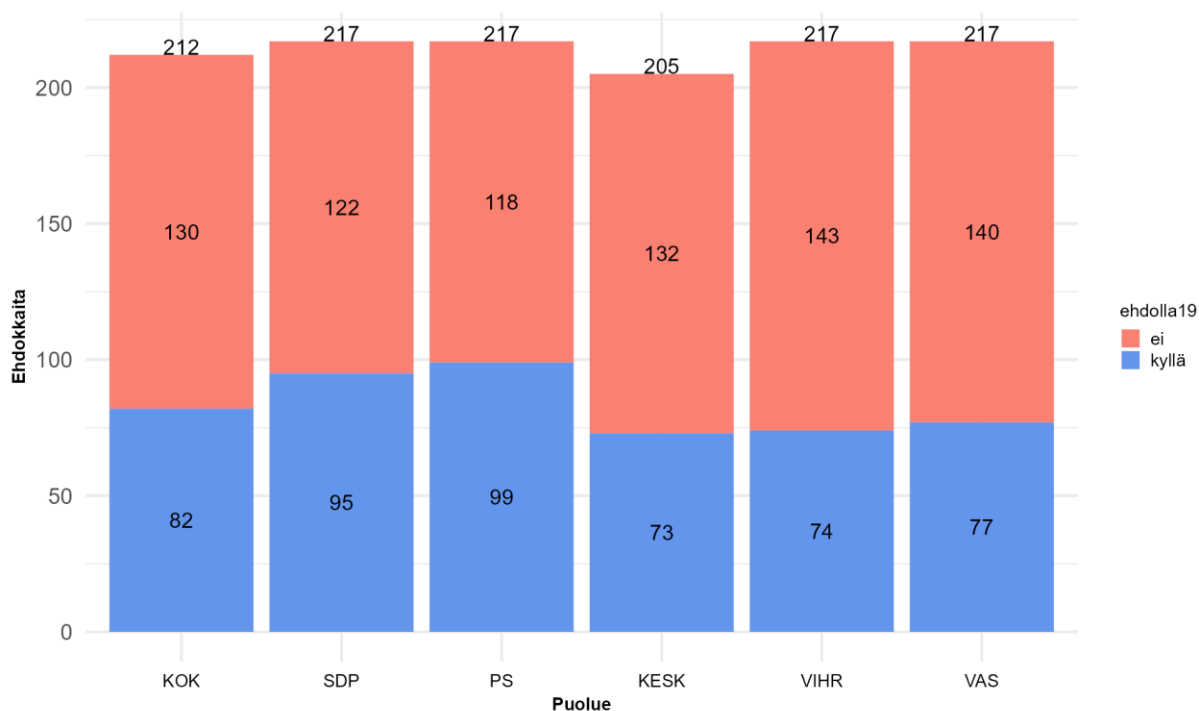
¹ Ks. Ajatuspaja Toivon selvitykset: ”Läpi meni. Kuntavaalien 2021 ehdokkaat ja valitut ikäluokittain” ja ”Aluevaalit 2022 – puolueiden menestys ikäluokittain” <https://toivoajatuspaja.fi/julkaisut/>

Aiemmin ehdolla olleiden ja ensikertalaisten määrä ehdokaslistoilla

Kaikilla kuudella suurimmalla eduskuntapuolueella ehdokkaita on enemmän ensikertalaisia² ehdokkaita kuin heitä, jotka kisasivat paikasta eduskunnassa jo vuoden 2019 vaaleissa.

Eduskuntavaaleissa 2019 ehdolla olleita ehdokkaita on eniten perussuomalaisilla ja keskustalla. Perussuomalaisilla viimeksi ehdolla olleita on 46 prosenttia nykyisistä ehdokkaista ja keskustalla 44 prosenttia. Vastaavasti eniten ensikertalaisia on vihreillä, vasemmistoliitolla ja keskustalla, joilla kullakin ensikertalaisia on 65 prosenttia ehdokkaista.

Moniko ehdokas oli ehdolla eduskuntavaaleissa 2019

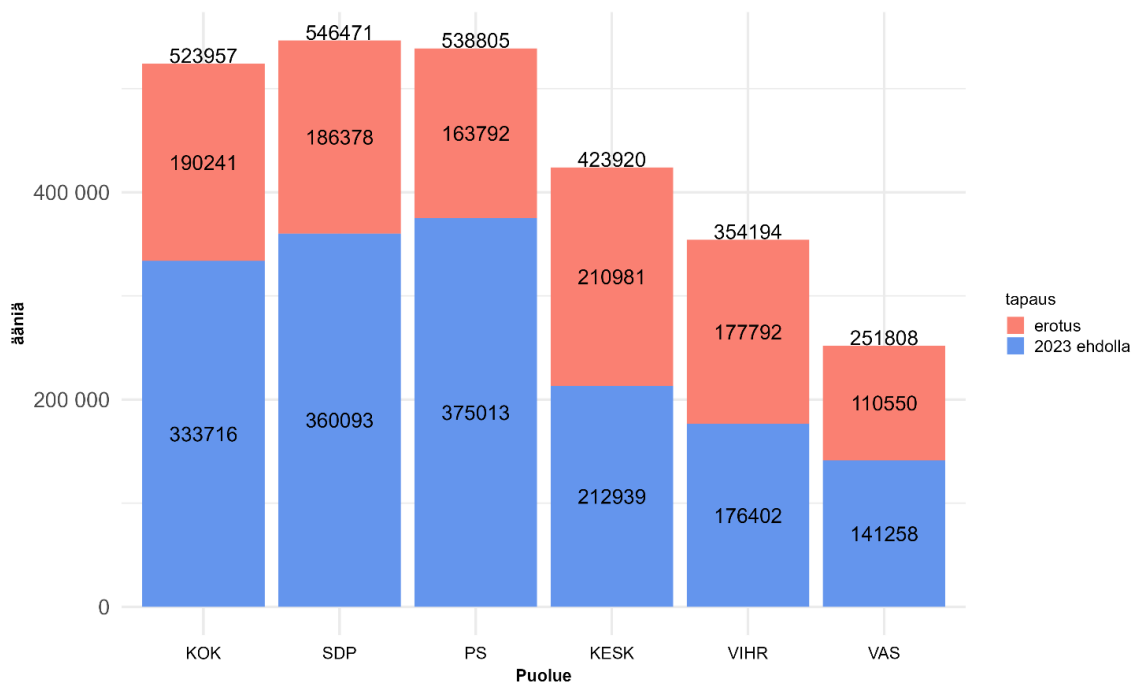
Perussuomalaisilla on eniten ääniä vuoden 2019 vaaleista

Nyt ehdolla olevista ehdokkaista viime eduskuntavaaleissa eniten ääniä saivat näissä perussuomalaisten ehdokkaat. Heidän nyt ehdolla olevat saivat 2019 eduskuntavaaleissa 375 013 ääntä eli 69,6 prosenttia kaikista perussuomalaisten silloisista äänistä. Tämä on prosentuaalisesti ja määrällisesti eniten tarkasteltavista puolueista. Myös kokoomuksen (63,7 %) ja SDP:n (65,9 %) ehdokkaiden viime eduskuntavaaleissa saamat äännet muodostavat merkittävän osan näiden puolueiden viime vaalien kokonaisäänimäärästä.

² Tai ehdokkaita, jotka eivät olleet ehdolla vuoden 2019 vaaleissa vaan sitä aiemmissa.

Vastaavasti keskustalla nyt ehdolla olevista viimeksi ehdolla olleet saivat viimeksi vain 212 939 ääntä eli 50,2 prosenttia keskustan 2019 eduskuntavaalien äänistä. Lähes samanlainen tilanne on vihreissä. Vasemmistoliiton nyt ehdolla olevat saivat 56 % puolueen äänistä viime eduskuntavaaleissa.

Paljonko ääniä nyt ehdolla olevat saivat 2019 eduskuntavaaleissa verrattuna puolueen kokonaisäänimäärään

Pohdintaa

Eduskuntavaaleissa 2019 ehdolla olleista istuvista kansanedustajista 165 oli ehdolla ja 117 tuli valituksi uudelleen (70,1 prosenttia). Eduskunnasta on keskimäärin uusiutunut vaaleissa noin kolmannes edustajista.

Yhtäältä vahva ehdokaspohja viime vaaleista tarjoaa monelle äänestäjälle mahdollisuuden pitäytyä aiemmassa äänestyspäätöksessään. Kokeneet ehdokkaat tietävät myös, millaista vaalikampanjointi eduskuntavaaleissa on, tuntevat todennäköisesti paremmin kohderyhmänsä ja osaavat ajoittaa ja budjetoida kampanjointiaan ensikertalaisia paremmin.

Toisaalta potentiaali kerätä liikkuvia äänestäjiä voi olla heikompaa, koska listoilla on vähemmän uusia vaihtoehtoja.

Vaalipiiriä vaihtaneet ehdokkaat joutuvat tavoittelemaan täysin uusia äänestäjiä.

Ehdokkaat kuntien ja hyvinvointialueiden valtuustoissa

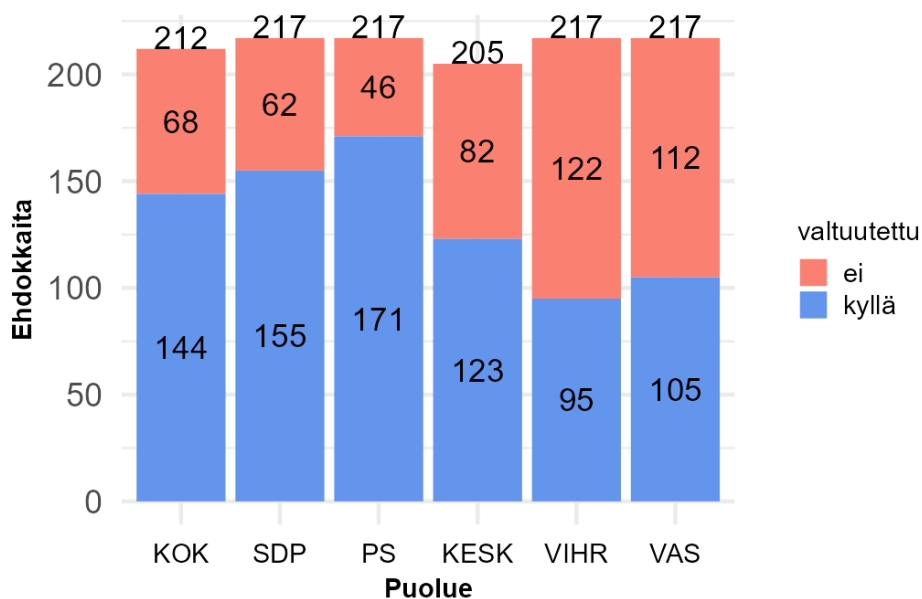
Aiemmin kunnanvaltuustoja ja nykyään myös aluevaltuustoja on pidetty ponnahduslautoina eduskuntaan. Vuoden 2019 eduskuntavaalien ehdokkaista 67 oli kunnanvaltuutettuja. Kansanedustajiksi valittujen joukosta peräti 85,5 prosenttia istui valmiiksi kunnanvaltuustoissa.

Vuoden 2022 alussa toimitetuissa historian ensimmäisissä aluevaaleissa ehdokkaista 34 prosenttia olivat kunnanvaltuutettuja. Valituista aluevaltuutetuista kunnanvaltuutettuja oli 78 prosenttia. Oli siis merkittävästi todennäköisempää tulla valituksi aluevaltuustoon, jos oli kunnanvaltuustossa.

Perussuomalaisista ehdokkaissa eniten kunnanvaltuutettuja – vihreiden listoilla alle puolet

Seuraava kuvio esittelee puolueiden ehdokaslistojen edustusta kuntien päätöksenteossa. Perussuomalaisten ehdokkaista peräti 79 % on kunnanvaltuutettuja. Kokoomuksessa näiden ehdokkaiden osuus kaikista on 68 % ja SDP:lla lähes sama eli 71 %. Sen sijaan vihreillä on kunnanvaltuutettujen osuus ehdokkaista alle puolet eli 44 %.

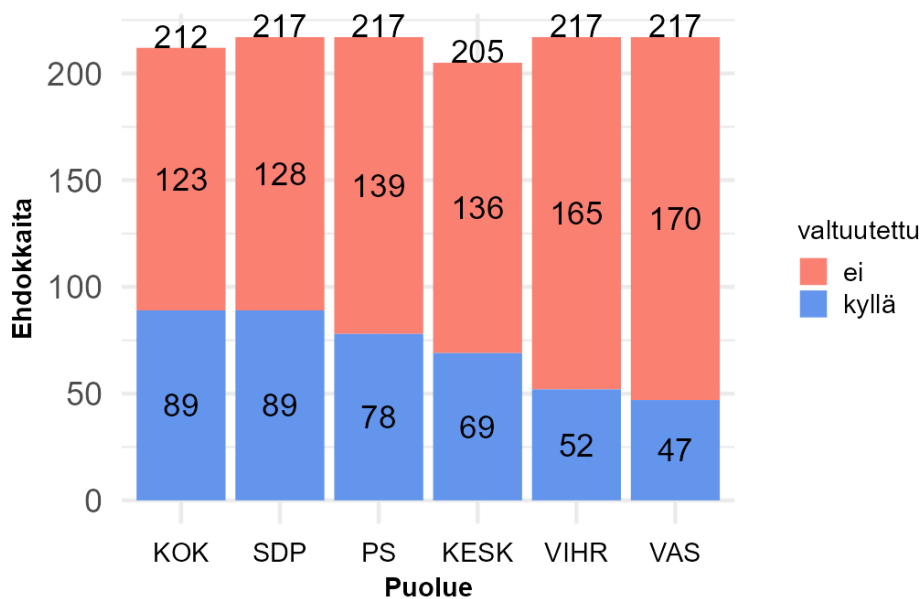
Moniko ehdokas on kunnanvaltuutettu

Aluevaltuutettujen osuus eduskuntavaaliehdokkaista hämmästyttävän samanlainen kaikilla puolueilla

Siinä missä kunnanvaltuutettujen osuus vaihteli reilusti eri puolueissa, on aluevaltuutettujen osuus kuuden suurimman puolueiden listoilla 22 ja 41 prosentin välillä. Kokoomuksessa aluevaltuutettuja on sekä suhteellisesti että absoluuttisesti (yhdessä SDP:n kanssa) eniten, vasemmistoliitossa vähiten.

Moniko ehdokas on aluevaltuutettu

Pohdintaa

Perussuomalaisissa on enemmän ehdolla kunnanvaltuutettuja kuin muissa puolueissa. Tätä voi selittää ainakin osin se, että perussuomalaiset sai viime kuntavaaleissa lähes 600 uutta valtuutettua ja tästä joukosta monet ovat siis melko uusia toimijoita politiikassa ylipäätään. Ehdokasrekrytointi on varmasti kohdistunut pitkälti valtuutettuihin.

Vihreiden ehdokkaissa on kunnanvaltuutettuja vähemmän kuin muilla puolueilla todennäköisesti kahdesta syystä. Ensinnäkin puolueen kuntavaalimenestys on painottunut etelän kasvukeskuksiin, joten kaikissa vaalipiireissä ei ole kovin suurta tarjontaa kunnanvaltuutetuista. Toisekseen nuorten ehdokkaiden osuus selittää sen, että heistä monet eivät ole yltäneet läpi kuntavaaleissa tai olleet välttämättä niissä edes ehdolla.

Vaikka aluevaaleista puhuttiin paljon eduskuntavaalien esivaalina, yllättävänkin suuri osuus (karkeasti 2/3) eduskuntavaaliehdokkaista ei vaikuta hyvinvointialueidensa valtuutettuina.

Ehdokasasettelu vaalipiireittäin (Manner-Suomi)

Ehdokaslistojen kattavuus ikäjakauman osalta vaihtelee vaalipiireittäin. Yhdelläkään tässä tarkastellusta kuudesta puolueesta ei ole yli 65-vuotiasta ehdokasta jokaisessa vaalipiirissä. Toisaalta vähintään yksi alle 30-vuotias ehdokas kaikissa vaalipiireissä on vain vihreillä ja keskustalla.

Ikähaarukan ylä- ja alapäissä yhteensä eniten katveja on perussuomalaisilla, joilta puuttuu yli 65-vuotias ehdokas kolmesta ja alle 30-vuotias ehdokas viidestä vaalipiiristä.

Nuorten ikäluokassa (18–29-vuotiaat) eniten ehdokkaita on vihreillä (37) ja vähiten perussuomalaisilla (10). Perussuomalaisilta puuttuu alle 30-vuotias ehdokas jopa suurimmasta vaalipiiristä eli Uudeltamaalta, ja toisaalta yli 65-vuotias ehdokas toiseksi suurimmasta vaalipiiristä eli Helsingistä. Seuraavaksi eniten ilman nuorisoehdokasta olevia piirejä on SDP:llä (3).

Vihreillä nuorisopääty on hyvin katettu mutta yli 65-vuotias ehdokas toisaalta puuttuu peräti kuudesta vaalipiiristä. Kokoomuksella (5) ja vasemmistoliitolla (4) on seuraavaksi eniten tyhjiä vaalipiirejä yli 65-vuotiaiden ehdokkaiden osalta. Suhteessa väestöosuuteensa 65 vuotta täyttäneillä on massiivinen aliedustus ehdokaslistoilla kautta puoluekentän.

Vaalipiirikohtaiset kuviot on kerätty raportin loppuun. Nostamme tässä luvussa esiin muutamia kiinnostavia havaintoja eri vaalipiireistä ja lähinnä sellaisia vaalipiirikohtaisia huomioita, joissa puolueilla on poikkeamia suhteessa koko maan ehdokasasetteluun.

Helsingin vaalipiiri

- Keskustan ehdokasmäärä Helsingin vaalipiirissä on selvästi pienempi (11) kuin muilla suurimmilla eduskuntapuolueilla (23), koska se on Helsingissä vaaliliitossa KD:n ja korjausliikkeen kanssa.
- Sukupuolijakaumat ovat kaikilla Helsingissä hyvin tasaiset, vain perussuomalaisten lista ei osu ns. 40/60-jakaumaan, sillä miesehdokkaita on 23:sta 15 eli 65 %.
- Perussuomalaiset erottuvat muista puolueista myös siinä, että sillä ei ole yhtään yli 65-vuotiasta ehdokasta (muilla 1–3) ja myös alle 30-vuotiaita ehdokkaita vain yksi (muilla 2-4)
- Vihreiden ehdokkaista peräti 65 % osuu ikähaarukkaan 30–49-vuotiaat.
- Perussuomalaisten ehdokkaiden keräämä äänimäärä viime eduskuntavaaleissa ylittää 100 %, Wille Rydman siirtyi kauden aikana kokoomuksesta perussuomalaisiin.
- Helsingin vaalipiiriin on siirtynyt kaksi kansanedustajaa, eli keskustan Mikko Kärnä Lapin piiristä ja kokoomuksen Elina Valtonen Uudeltamaalta. Heidän vuoden 2019 vaaleissa saamansa äänet näkyvät kuviossa heidän nykyisen vaalipiirinsä äänissä.

Uudenmaan vaalipiiri

- Ehdokkaiden sukupuolijakauma eri puolueissa on Uudellamaalla lähes identtinen koko maan kanssa.
- Kokoomuksella ja vihreillä on Uudellamaalla kummallakin vain kaksi alle 30-vuotiasta ehdokasta, eli prosentuaalisesti 5 prosentin osuus. Koko maassa kokoomuksen ehdokkaista nuoria on 11 prosenttia ja vihreiden ehdokkaista peräti 17 prosenttia. Havainto on hämmäntävä siinä mielessä, että Uudenmaan vaalipiirissä asetetaan eniten ehdokkaita, joten listoille pitäisi mahtua hyvinkin enemmän nuoria.
- Viime vaaleissa ehdolla olleista kokoomus on näihin vaaleihin saanut vain 13 ehdokasta kun vastaavasti SDP:n ja perussuomalaisien listoilla on kummallakin 19 uudelleenryrittäjää. SDP:ssa pelataan selvästi "varman päälle", sillä viime vaaleissa ehdolla olleet toivat 2019 lähes 80 % listan kaikista äänistä.
- Vaikka kokoomuksessa on vähemmän ehdokkaita, jotka olivat ehdolla jo vuonna 2019, on puolue "paikannut" tilannetta, sillä että aluevaltuutettujen osuus listan ehdokkaista on korkeampi kuin muilla puolueilla ja selvästi korkeampi myös verrattuna kokoomuksen koko maan ehdokasasetteluun.
- Perussuomalaiset luottavat kuntapoliitikkoihinsa, sillä 37 ehdokkaasta Uudellamaalla vain seitsemän henkilöä ei ole kunnanvaltuutettu.

Varsinais-Suomen vaalipiiri

- Vihreiden lista on Varsinais-Suomessa hämmästyttävän sukupuolittunut. Ehdokkaissa on 13 naista ja vain neljä miestä. Eli naisehdokkaiden osuus on peräti 76 %, kun se koko maassa vihreillä on 61 %.
- Vaikka perussuomalaisilla on koko maassa miesehdokkaiden osuus 35 %, Varsinais-Suomessa osuus on 41 %. Muilla puolueilla sukupuolijakauma on kaikilla sama – naisia on ehdolla 9 ja miehiä 8. Näin ollen Varsinais-Suomen vaalipiirissä kaiken kaikkiaan naisia on ehdolla kuudessa suurimmassa puolueessa selvästi enemmän (56) kuin miehiä (46).
- Vasemmistoliitolta puuttuvat kokonaan yli 65-vuotiaat ehdokkaat ja perussuomalaisilla ei ole lainkaan alle 30-vuotiasta ehdokasta.
- Vihreiden listalla on vain kolme ehdokasta, jotka olivat ehdolla vuoden 2019 eduskuntavaaleissa. Viime vaalien 25 000 vihreiden äänestäjästä peräti 18 000 etsii itselleen nyt uuden ehdokkaan.

- Päinvastainen tilanne on vasemmistoliitolla, sillä (pitkälti Li Anderssonin äänipotin vuoksi), viime vaalien 35 000 äänestä, vain 3 000 meni sellaisille ehdokkaille, jotka eivät tällä kertaa ole puolueen listoilla.
- Perussuomalaisten 17 ehdokkaasta peräti 16 istuu kunnanvaltuustossa ja 10 aluevaltuustossa. Vihreät ovat toisessa ääripäässä, sillä vihreistä ehdokkaista kunnanvaltuutettuja on vain neljä ja aluevaltuutettuja kolme.

Satakunnan vaalipiiri

- Satakunnassa kuuden puolueen listat (yhteensä 14 ehdokasta per lista) ovat todella tasaiset nais-mies-jaoltaan. Jopa perussuomalaisissa ja vihreissä on kummassakin 50/50-sukupuolijako.
- Kokoomukselta puuttuu Satakunnassa kokonaan yli 65-vuotias ehdokas ja SDP:lla ja perussuomalaisilla ei taasen kummallakaan ole lainkaan alle 30-vuotiaita ehdokkaita listoillaan.
- Vihreissä on vain kolme viime eduskuntavaalien ehdokasta nyt ehdolla ja puolueella on eniten työtä saada kerättyä äänestäjensä, jotka nyt joutuvat etsimään uuden ehdokkaan.
- Perussuomalaisten ehdokkaista puolet oli ehdolla viimeksikin, mutta tämä joukko keräsi v. 2019 peräti 83 prosenttia puolueen äänistä. Sen sijaan viime vaalit niukasti voittaneen SDP:n pitää löytää uusi ehdokas jopa 18 000 viime vaaleissa puoluetta äänestäjälle satakuntalaiselle.
- Perussuomalaisten ehdokkaista 13 on kunnanvaltuutettuja. Vastaavasti vihreiden ehdokkaista vain yksi istuu kunnanvaltuustossa.
- Aluevaltuutettuja on monella puolueella Satakunnassa vähemmän kuin keskimäärin koko maassa. Esimerkiksi kokoomuksella on koko maassa aluevaltuutettuja 42 % ehdokkaista, mutta Satakunnasta vain 21 %.

Hämeen vaalipiiri

- Hämeessä on kuudella suurimmalla puolueella enemmän yhteensä nais- kuin miesehdokkaita. Sukupuolittuneimmat listat ovat vihreillä ja vasemmistoliitolla, joilla kummallakin yhdeksän naista ja viisi miestä.
- SDP:n ja PS:n listoilla ei ole lainkaan alle 30-vuotiaita ehdokkaita. Kokoomuksellakin vain yksi. Vihreiden listalla on alle 30-vuotiaita ehdokkaita peräti 29 %.
- Perussuomalaisilta puuttuu myös yli 65-vuotiaat ehdokkaat, kuten hieman yllättäen myös keskustalta ja vasemmistoliitolta.

- SDP:lla on suhteellisesti ja määrällisesti eniten (10/14) jotka olivat ehdolla v. 2019. Toinen erikoisuus SDP:n listalta on se, että kaikki ehdokkaat ovat kunnanvaltuutettuja. Vaikuttaa siltä, että Hämeen vaalipiirissä SDP on ”pelannut” erityisen varman päälle.
- Myös perussuomalaiset laskevat pitkälti paikallispoliitikkojen varaan, sillä 14 ehdokkaasta 12 on kunnanvaltuutettuja yhdeksän aluevaltuutettuja.

Pirkanmaan vaalipiiri

- Kokoomus on Pirkanmaalla vaaliliitossa RKP:n kanssa, joten sillä on 19 ehdokasta toisin muilla tarkastelluilla puolueilla.
- Ehdokaslistojen sukupuolijakaumat heittelevät, sillä SDP:lla on naisia 60 % ja vihreillä ja vasemmistoliitolla peräti 65 %.
- Perussuomalaisten ehdokkaista naisia on vain 30 %. Ikäjakauma ei ole myöskään kovin tasainen, sillä peräti 60 % (12 henkilöä) ehdokkaista kuuluu 30-49-vuotiaiden ikäluokkaan.
- Kaikilla kuudella puolueella on vähintään kaksi nuorta ehdokasta ja vihreillä heitä on peräti viisi. Sen sijaan vihreillä ei ole lainkaan yli 65-vuotiasta ehdokasta.
- Pirkanmaalla on kaikilla puolueilla viimeksi ehdoilla olleiden osuus listasta hyvin sama kuin koko maassa keskimäärin. Perussuomalaisia viimeksi äänestäneistä eniten eli 22 000 etsii itselleen uuden ehdokkaan.
- Siinä missä SDP:n ehdokkaista aluevaltuutettuja on yli puolet, perussuomalaisista aluevaltuustossa istuu vain joka viides.

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

- Kokoomus on vaaliliitossa RKP:n kanssa, joten ehdokkaita on 14 eikä 15, kuten muilla suurimmilla puolueilla.
- Perussuomalaisten listan on voimakkaan sukupuolittunut, sillä ehdokkaista vain kolme on naisia ja 12 miehiä. Kaikilla muilla puolueilla vähintään puolet ehdokkaista on naisia.
- Yli 65-vuotiaita ehdokkaita on näissä puolueissa tarjolla vain kaksi ja kumpikin ovat keskustan listalla. Eli senioriehdokas puuttuu kaikilta muilta kokonaan.
- Nuoriakin on vähänlaisesti tarjolla. SDP:ssa ei lainkaan ja kokoomuksessa, perussuomalaisissa ja vasemmistoliitossakin vain yksi kussakin.
- Selvästi eniten ehdokkaita on tarjolla 30–49-vuotiaiden ikäluokassa. SDP:n ehdokkaista peräti 13/15 kuuluu tähän ikäjoukkoon, mikä eroaa huomattavasti valtakunnallisesta keskiarvosta.

- Vaikka monessa muussa vaalipiirissä perussuomalaisten ehdokkaissa on enemmistö viime vaaleissa ehdolla olleita, Kaakkois-Suomessa tilanne on päinvastoin. Vain kolme ehdokasta yrittää eduskuntaan nyt uudelleen.
- Varsinkin perussuomalaisilla (14/15) mutta myös kokoomuksella ja SDP:lla on listoilla koko maan keskiarvoa enemmän kunnanvaltuutettuja. Sama on havaittavissa aluevaltuutettujen osalta koskien etenkin näitä kolme puoluetta.

Savo-Karjalan vaalipiiri

- Kuudella suurimmalla puolueella ei ole Savo-Karjalassa vaaliliittoja, vaan kaikilla on asetettuna 15 ehdokasta. Vain SDP:lla on enemmän nais- kuin miesehdokkaita.
- Vihreät on ainoa puolue, jolla ei ole yli 65-vuotiasta ehdokasta. Sen sijaan nuoria ehdokkaita vihreillä on neljä. Muilla puolueilla 18–30-vuotiaita ehdokkaita on yhdestä kolmeen.
- Kokoomuksessa, perussuomalaisissa ja keskustassa on kaikissa selvästi koko maan keskiarvoa enemmän ehdokkaita ikäluokassa 50–64-vuotiaat. Esimerkiksi kokoomuksessa koko maan ehdokkaista tähän ikäluokkaan kuuluu 35 %. Savo-Karjalassa peräti 53 %.
- Perussuomalaisten ehdokkaista kaksi kolmesta oli ehdolla vuonna 2019. Muiden viiden puolueen listoilla viime vaalien ehdokkaita on noin kolmasosa.
- Keskustalla on Savo-Karjalassa tekemistä, sillä ne ehdokkaat, jotka keräsivät viime vaaleissa ääniä, saivat vuoden 2019 potista kerättyä vain neljäosan. Toisin sanoen 36 000 keskustaa viime vaaleissa äänestänyttä etsii näissä vaaleissa itselleen uuden ehdokkaan väistämättä. SDP:n tilanne on samansuuntainen.
- Vihreillä ja vasemmistoliitolla on selvästi vähemmän (eli noin puolet) ehdokaslistoillaan kunnanvaltuutettuja kuin muilla puolueilla.
- Aluevaltuutettuja on Savo-Karjalassa ehdolla näissä kuudessa puolueessa yhteensä vain 22 henkilöä (24 %). Koko maan osalta vastaava osuus on 33 %. Eniten poikkeaa SDP:n tilanne, sillä ehdokaslistalla on vain yksi aluevaltuutettu.

Vaasan vaalipiiri

- Vaasan vaalipiirissä sukupuolijakaumat vaihtelevat reilusti puolueiden välillä. SDP on ainoa, jonka täydellä listalla (16) on tasan puolet sekä naisia että miehiä. Kun kaikki kuusi puoluetta laskee yhteen, huomataan miesehdokkaita (59 %) olevan tarjolla huomattavasti enemmän kuin naisia (41 %).
- Suurimmat poikkeamat sukupuolijakaumassa koko maan keskiarvoon nähden on kokoomuksella ja vasemmistoliitolla, joilla kummallakin on miesehdokkaita 11 eli 69 % ehdokkaista.

- Vihreiden lista on paitsi voimakkaasti sukupuolittunut naisvaltaiseksi myös ikäjakaumaltaan epätasainen. Peräti 12 ehdokasta 16:sta kuuluu ikäluokkaan 30-49-vuotiaat. Vihreillä on Vaasan piirissä vain yksi yli 50-vuotias ehdokas.
- Kokoomukselta ja vasemmistoliitolta puuttuu Vaasan vaalipiirissä kokonaan nuorten ehdokas. Nuoria on kaikkiaan ehdolla selvästi vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Kuudessa puolueessa nuoria on Vaasan vaalipiirissä vain 7 %, kun koko maassa sentään 11 %.
- SDP:lla on vain kaksi sellaista ehdokasta, jotka osallistuivat vuoden 2019 vaaleihin. 23 000 puoluetta viimeksi äänestänyttä joutuu nyt etsimään uuden ehdokkaan. Samassa tilanteessa keskustan äänestäjistä on 20 000.
- Keskustan ehdokkaista vain yksi ei ole kunnanvaltuutettu. Myös aluevaltuutettuja on keskustan mutta myös kokoomuksen listalla enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Keski-Suomen vaalipiiri

- Sukupuolijakauma on puolueiden listoilla lähes identtinen koko maan keskiarvoon nähden. Perussuomalaisten lista on epätasapainoisin, sillä 14:sta ehdokkaasta 10 on miehiä.
- Kokoomukselta, SDP:lta ja vasemmistoliitolta puuttuvat yli 65-vuotiaat ehdokkaat kokonaan. Kuudessa puolueessa on yhteensä vain viisi tämän ikäluokan ehdokasta.
- Sen sijaan nuoria on kaikkien puolueiden ehdokkaissa ja vasemmistoliitossa alle 30-vuotiaita on listalla peräti neljä henkilöä.
- Perussuomalaisten tilanne vuoden 2019 vaaleihin nähden poikkeaa Keski-Suomessa koko maan tilanteeseen verrattuna. Peräti 18 000 perussuomalaisten äänestäjää ei voi näissä vaaleissa äänestää samaa ehdokasta kuin viimeksi. Vastaava luku on muiden puolueiden kohdalla korkeintaan 11 000 äänestäjää.
- Kunnanvaltuutettuja perussuomalaisten ehdokkaista on peräti 13/14. Sen sijaan aluevaltuutettuja on eniten SDP:n ja keskustan listoilla, molemmilla puolet.

Oulun vaalipiiri

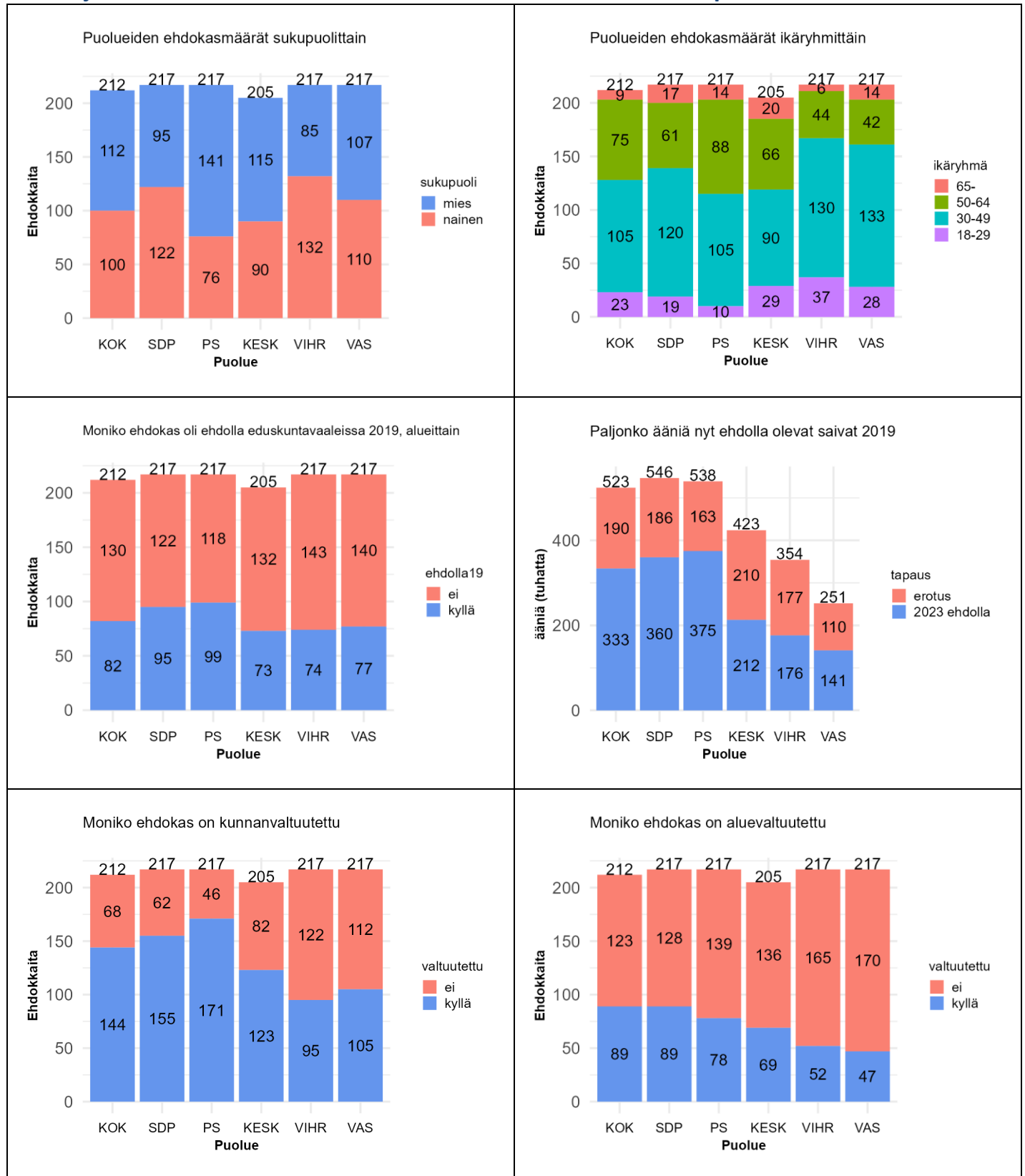
- Oulun piirissä on kaikilla kuudella puolueella hyvin tasainen sukupuolijako listoillaan. Myös perussuomalaisilla ja vihreillä vinoumaa on vähemmän kuin koko maassa keskimäärin.
- Kaikilla kuudella puolueella on alle 30-vuotiaita ehdokkailla. Kokoomuksella ja keskustalla eniten, kummallakin kolme henkilöä.
- Sen sijaan yli 65-vuotiaita ehdokkaita ei ole lainkaan kokoomuksen, keskustan eikä vihreiden listoilla. Kaikilla muilla puolueilla on eniten ikäluokan 30-49-vuotiaat ehdokkaita paitsi keskustalla, jolla on eniten 50-64-vuotiaita ehdokkaita.

- Vain vihreiden listalla on enemmistö (10) sellaisia ehdokkaita, jotka osallistuivat 2019 vaaleihin. Muilla puolueilla kussakin on kuusi tai seitsemän sellaista ehdokasta 18:sta, jotka olivat viimeksikin ehdolla.
- Keskusta oli Oulun vaalipiirin ylivoimainen ykkönen vuonna 2019 saaden 78 000 ääntä. Nyt kuitenkin näissä vaaleissa peräti 49 000 keskustaa viimeksi äänestänyttä etsii itselleen uudeen ehdokkaan. Perussuomalaisten listan ehdokkaat keräsivät viime vaaleissa Oulun piirissä yhteensä 35 000 ääntä, kun keskustan osalta vastaava luku on 28 000.
- Kunnanvaltuutettuja on kuudessa suurimmassa puolueessa Oulun vaalipiirissä ehdolla enemmän (70 %) kuin koko maassa keskimäärin (62 %).

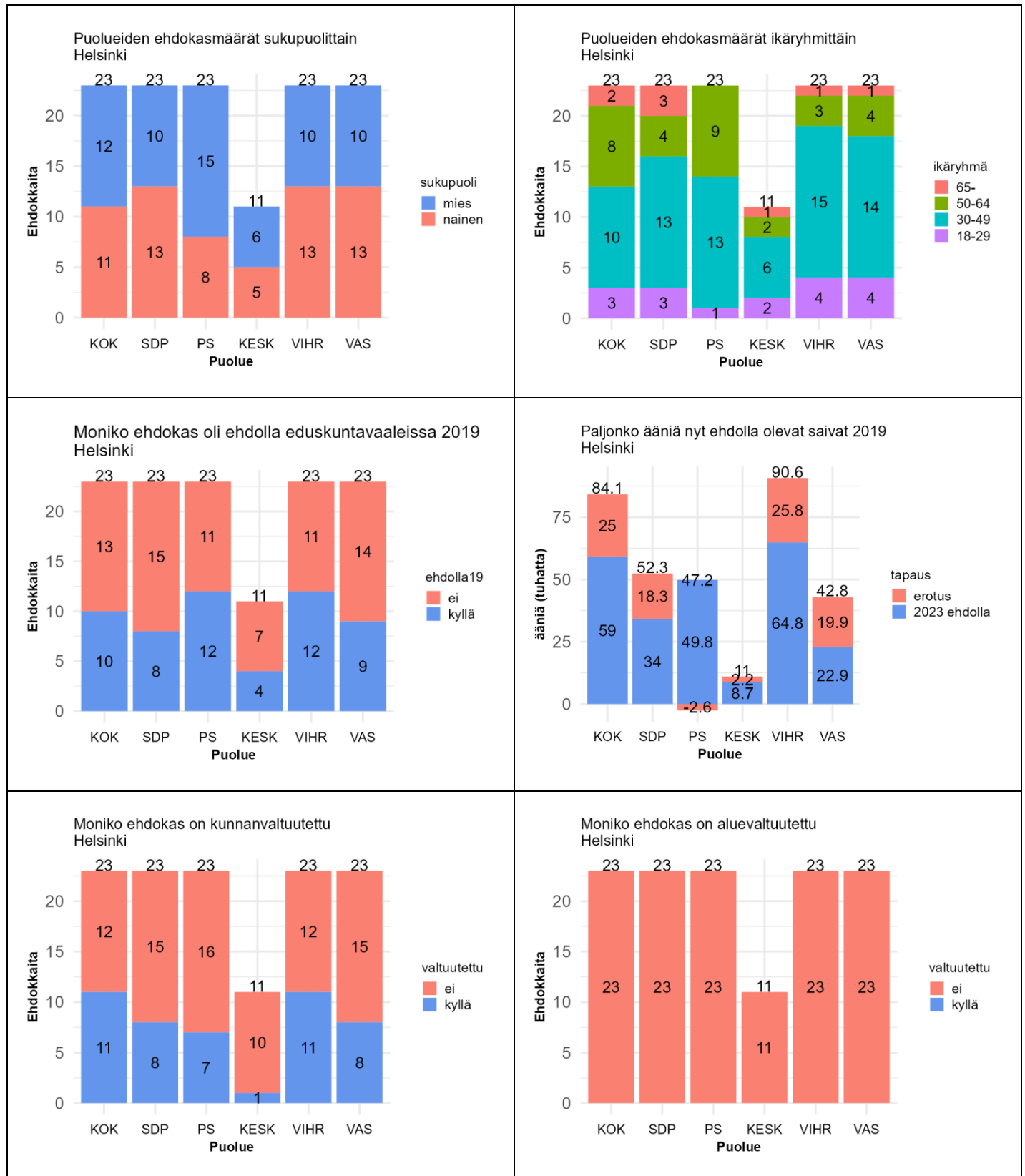
Lapin vaalipiiri

- Vihreiden lista on Lapin piirissä sukupuolijaoltaan epätasapainoisin. 14:sta ehdokkaasta vain kolme on miehiä. Keskustalla on toiseksi eniten epätasaisuutta, sillä miehiä on ehdolla 10, mutta naisia vain neljä.
- Alle 30-vuotiaita ehdokkaita ei ole asettanut lainkaan perussuomalaiset eikä vasemmistoliitto. Lapissa kokoomuksen listalla on peräti kolme nuorta ehdokasta 11:sta (vaaliliitto KD:n kanssa).
- Vihreillä on Lapissa vain yksi alle 30-vuotias ehdokas. Kaikissa muissa piireissä puolueella on kahdesta neljään nuorta ehdokasta.
- Kokoomuksella, SDP:lla ja vihreillä ei ole lainkaan yli 65-vuotiasta ehdokasta Lapissa.
- Kaikkien kuuden puolueen listoilla on Lapin piirissä korkeintaan puolet sellaisia ehdokkaita, jotka osallistuivat vuoden 2019 vaaleihin.
- Vuoden 2019 vaaleissa keskustaa ja vasemmistoliittoa äänesti kumpaakin 11 000 sellaista äänestäjää, joiden ehdokas ei ole nyt puolueen listoilla.
- Kunnanvaltuutettuja on eniten ehdolla SDP:n ja vasemmistoliiton listoilla, mutta sen sijaan aluevaltuutettujen määrä on korkein keskustalla.

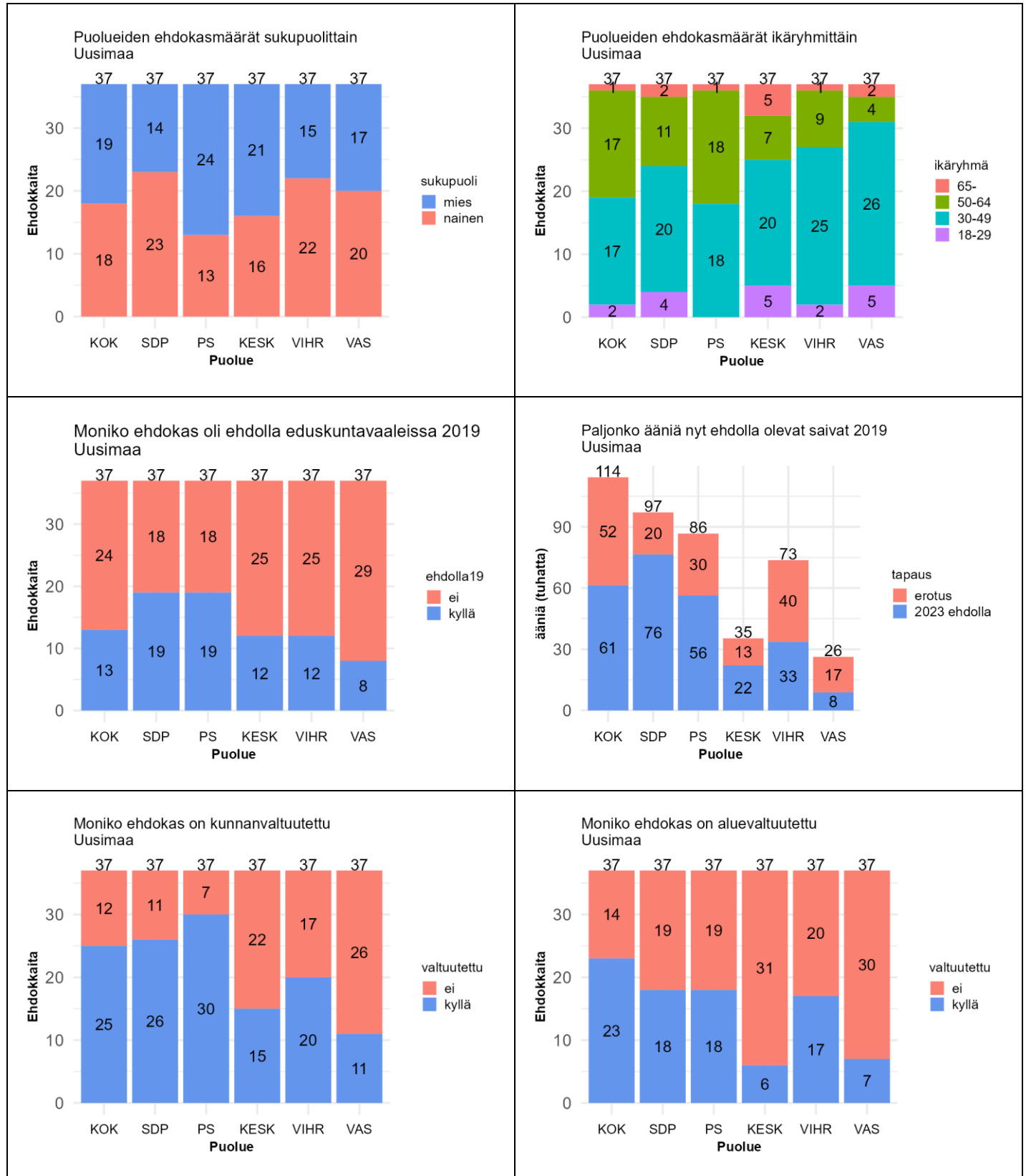
Kuviot ja luvut koko maasta sekä kaikista Manner-Suomen vaalipiireistä

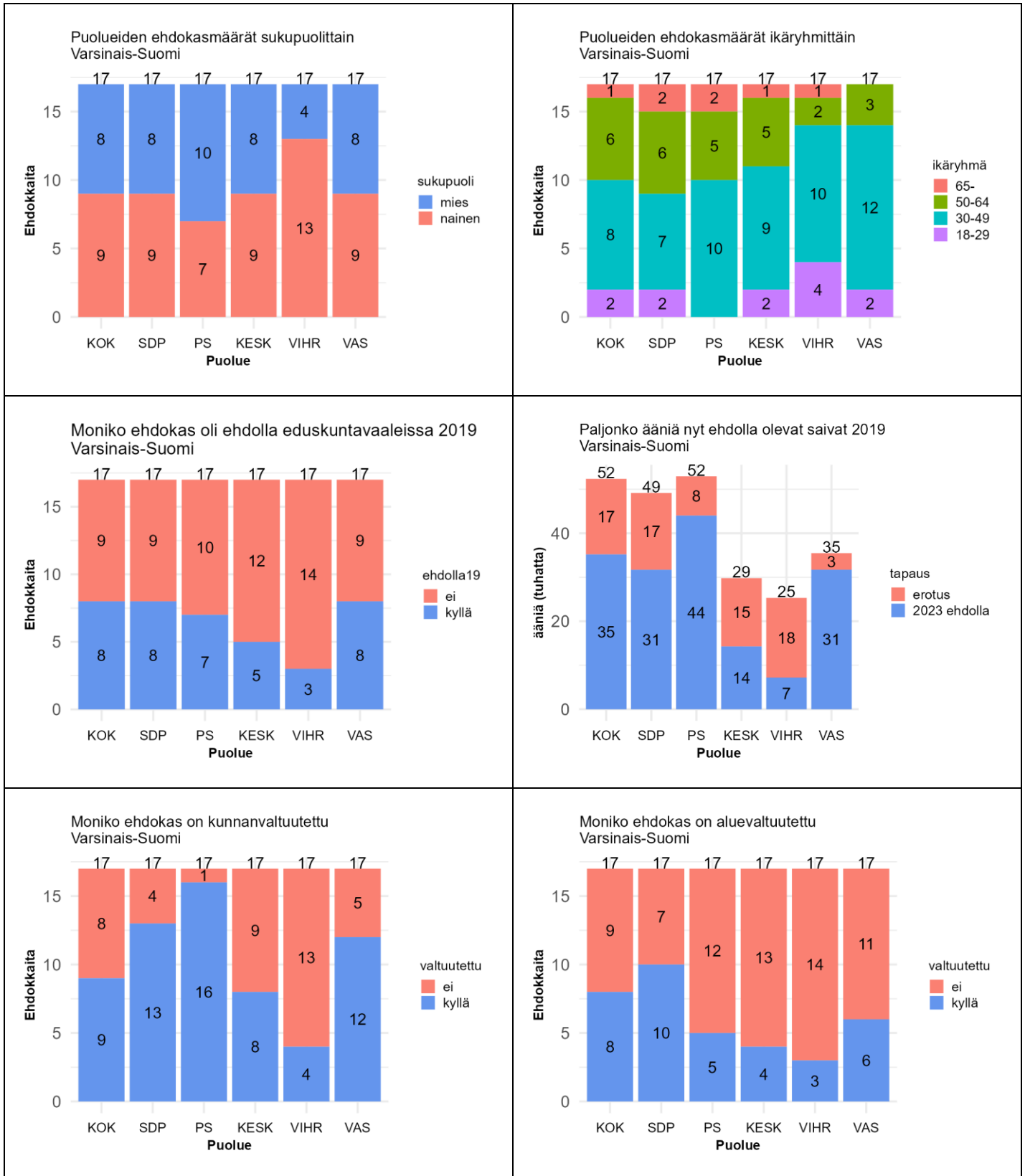
Helsingin vaaliipiiri

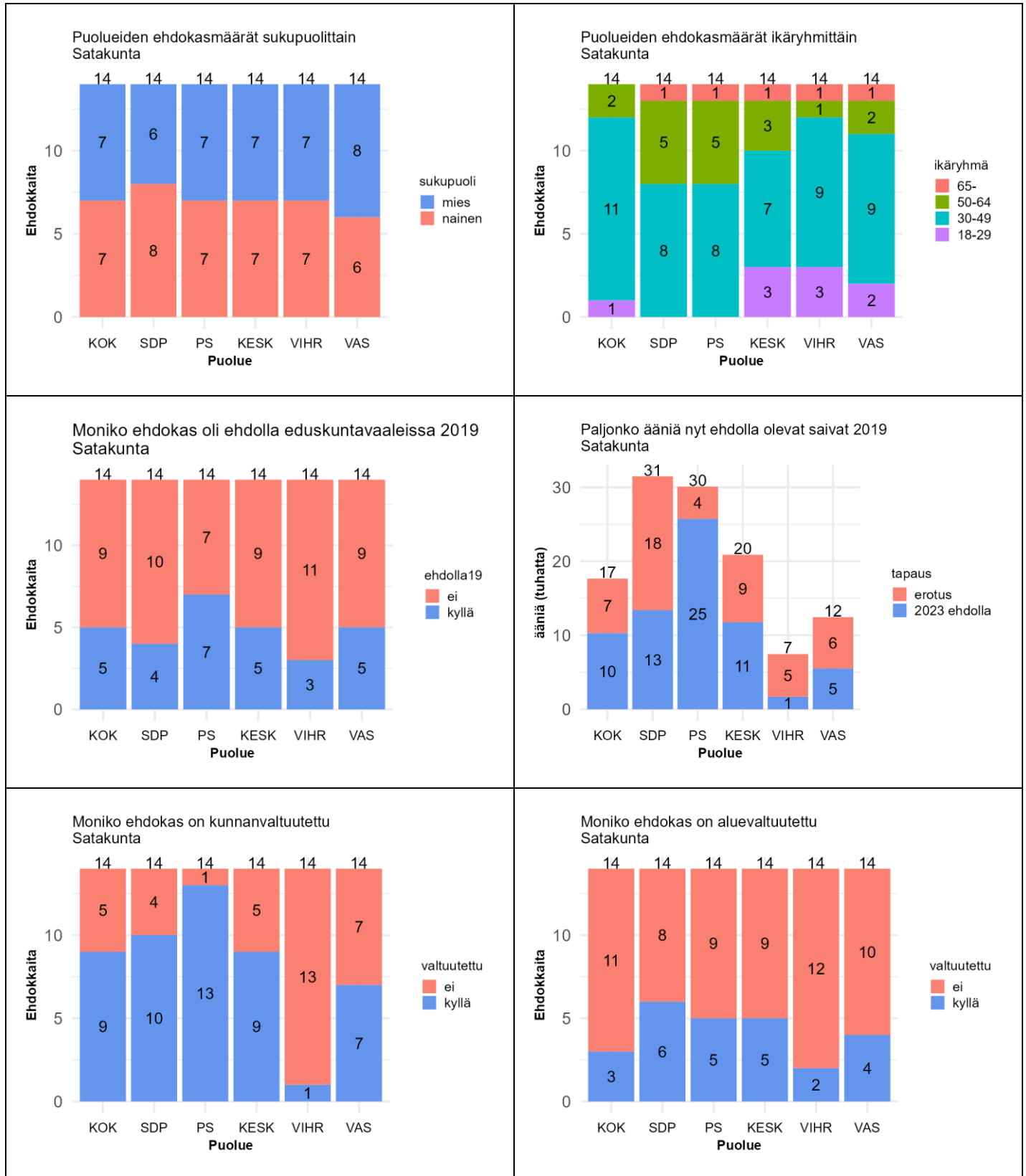
Uudenmaan vaaliipiiri

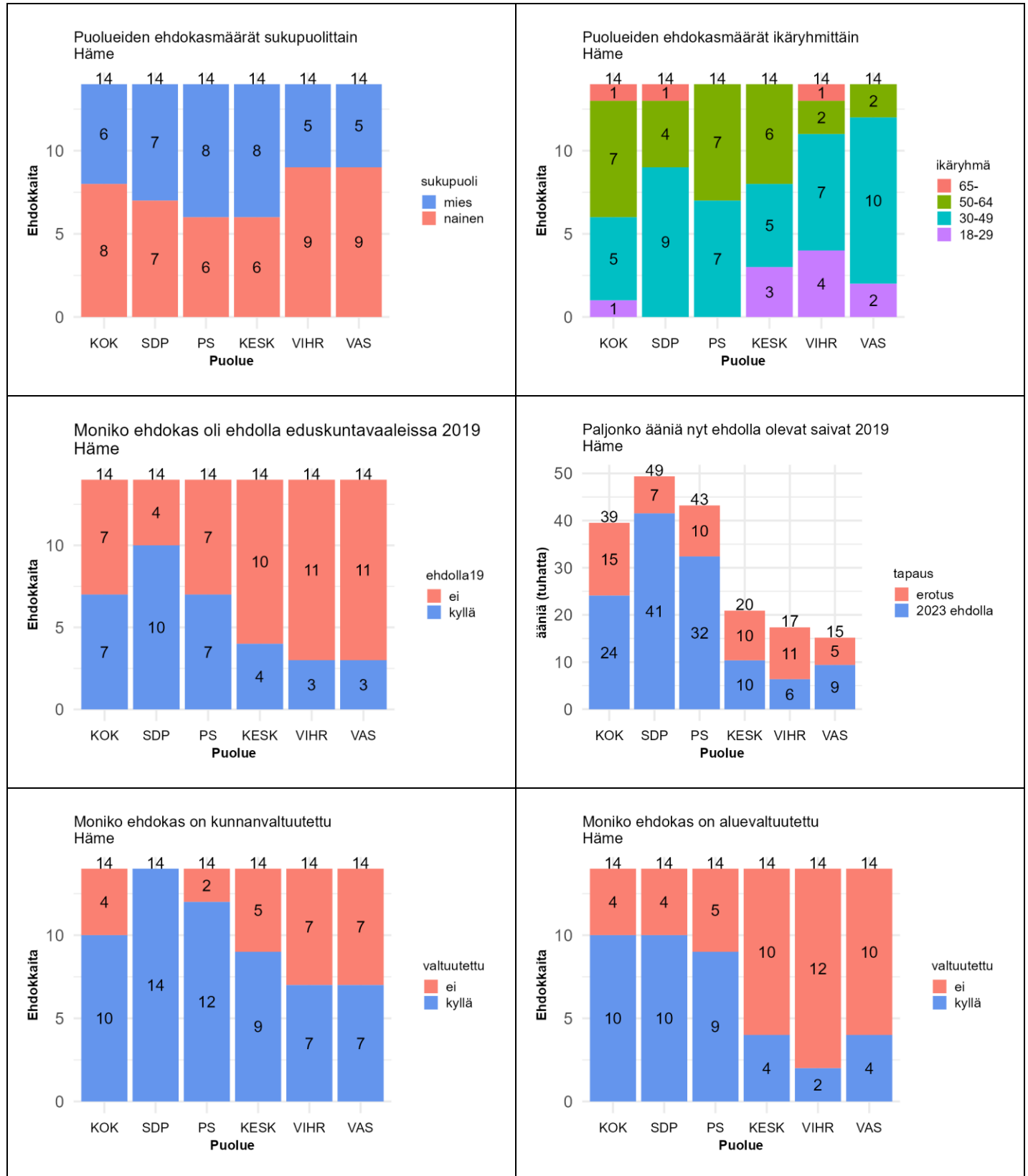
Varsinais-Suomen vaalipiiri

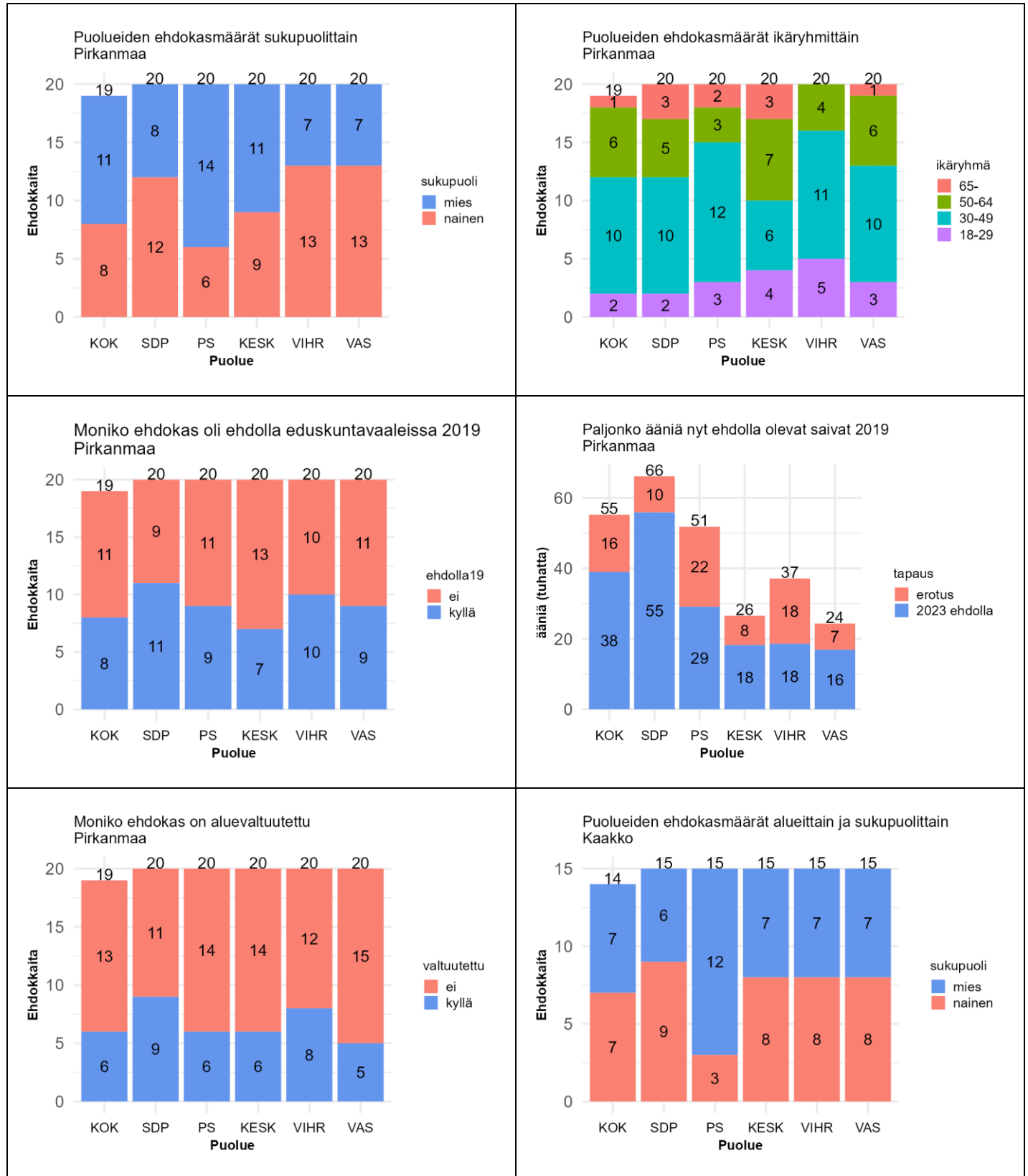
Satakunnan vaalipiiri

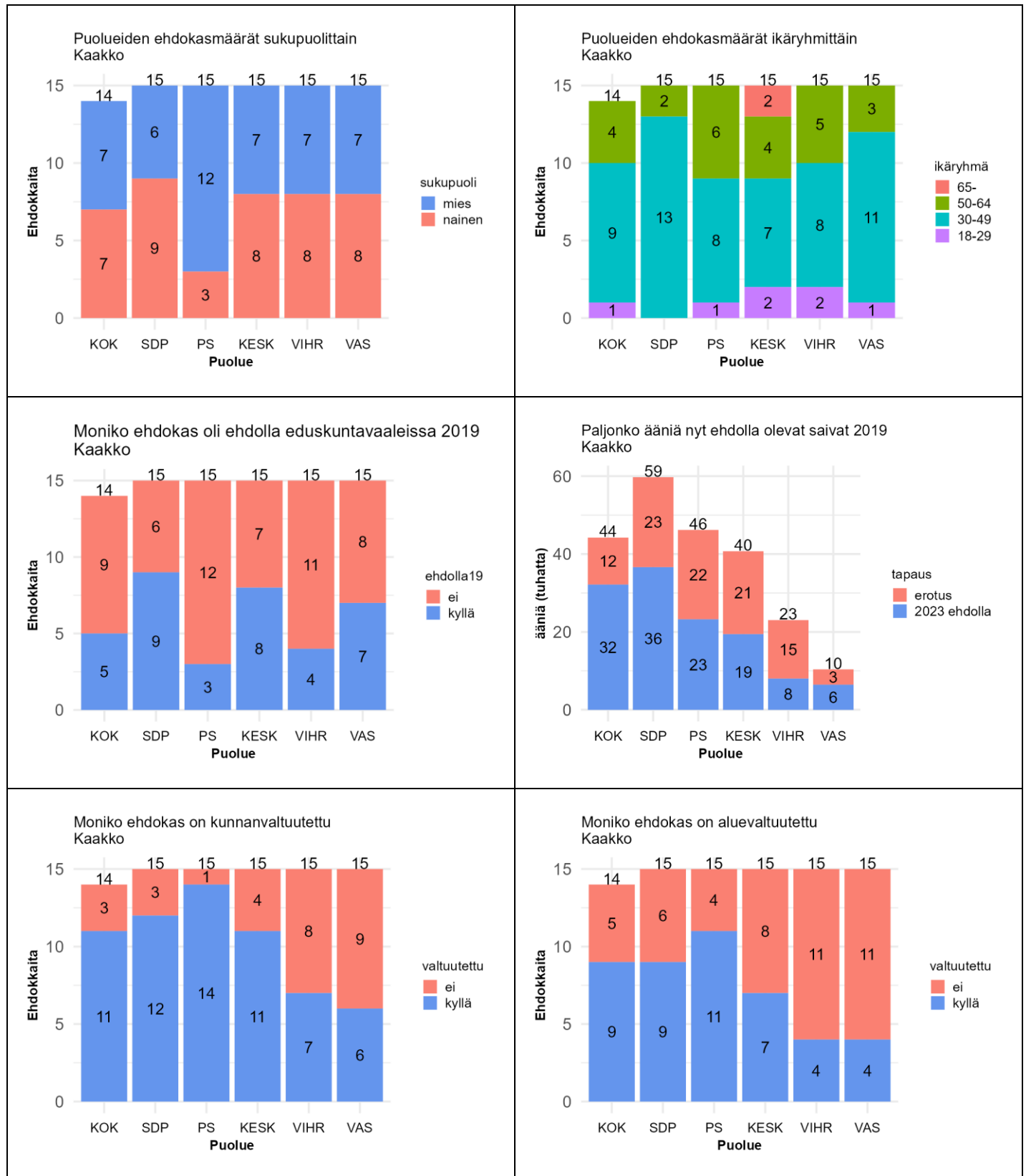
Hämeen vaalipiiri

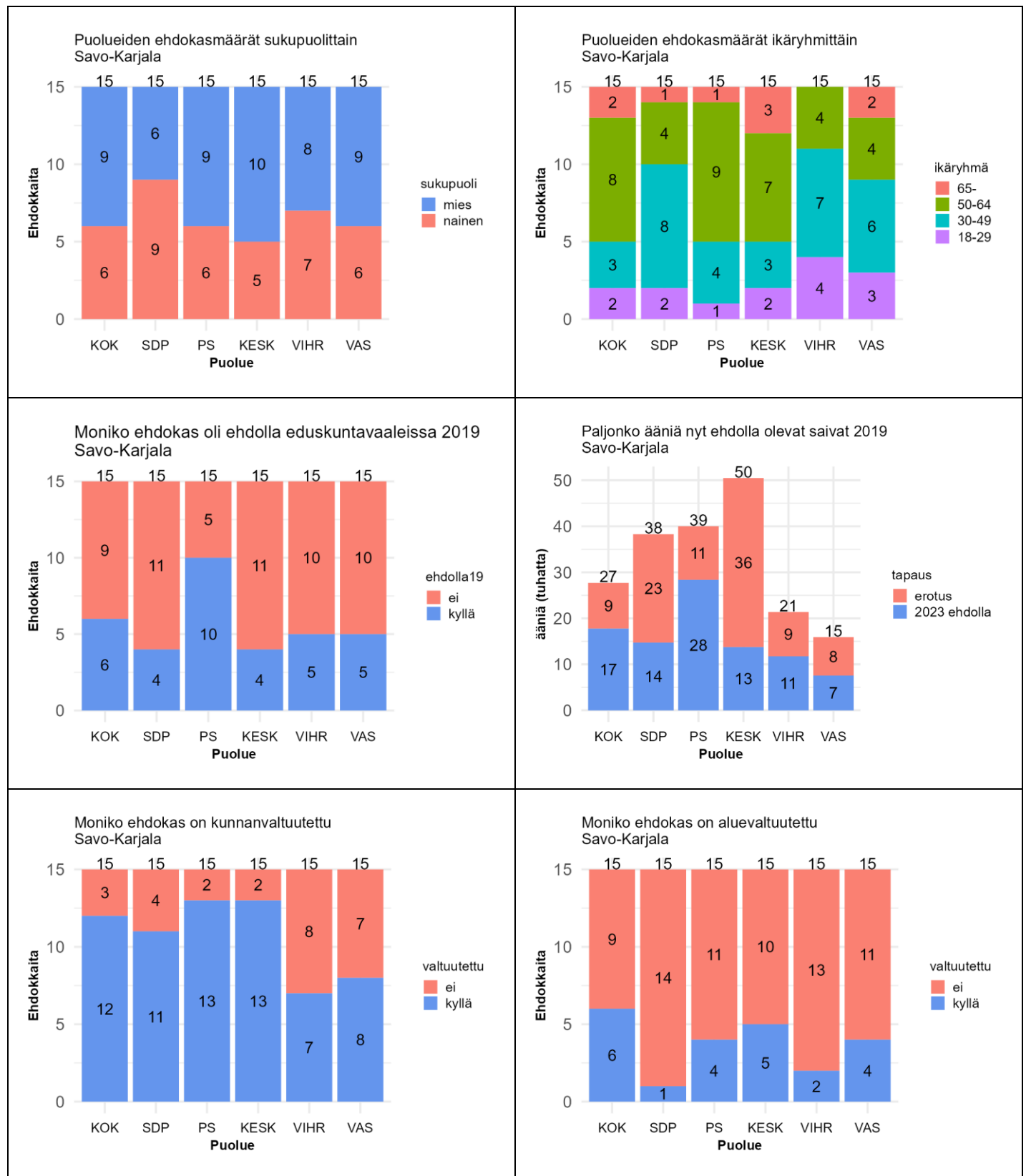
Pirkanmaan vaalipiiri

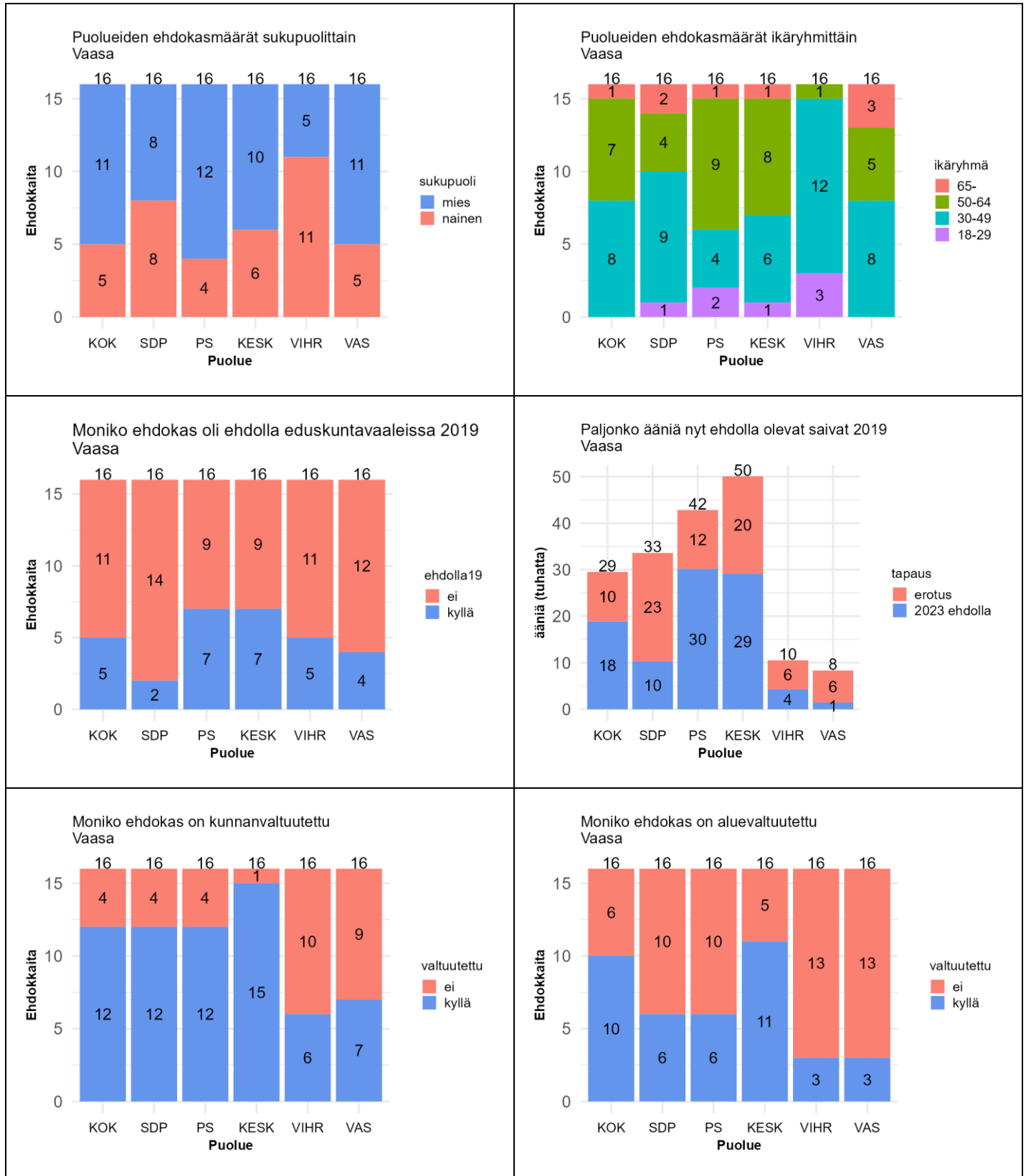
Kaakkois-Suomen vaalipiiri

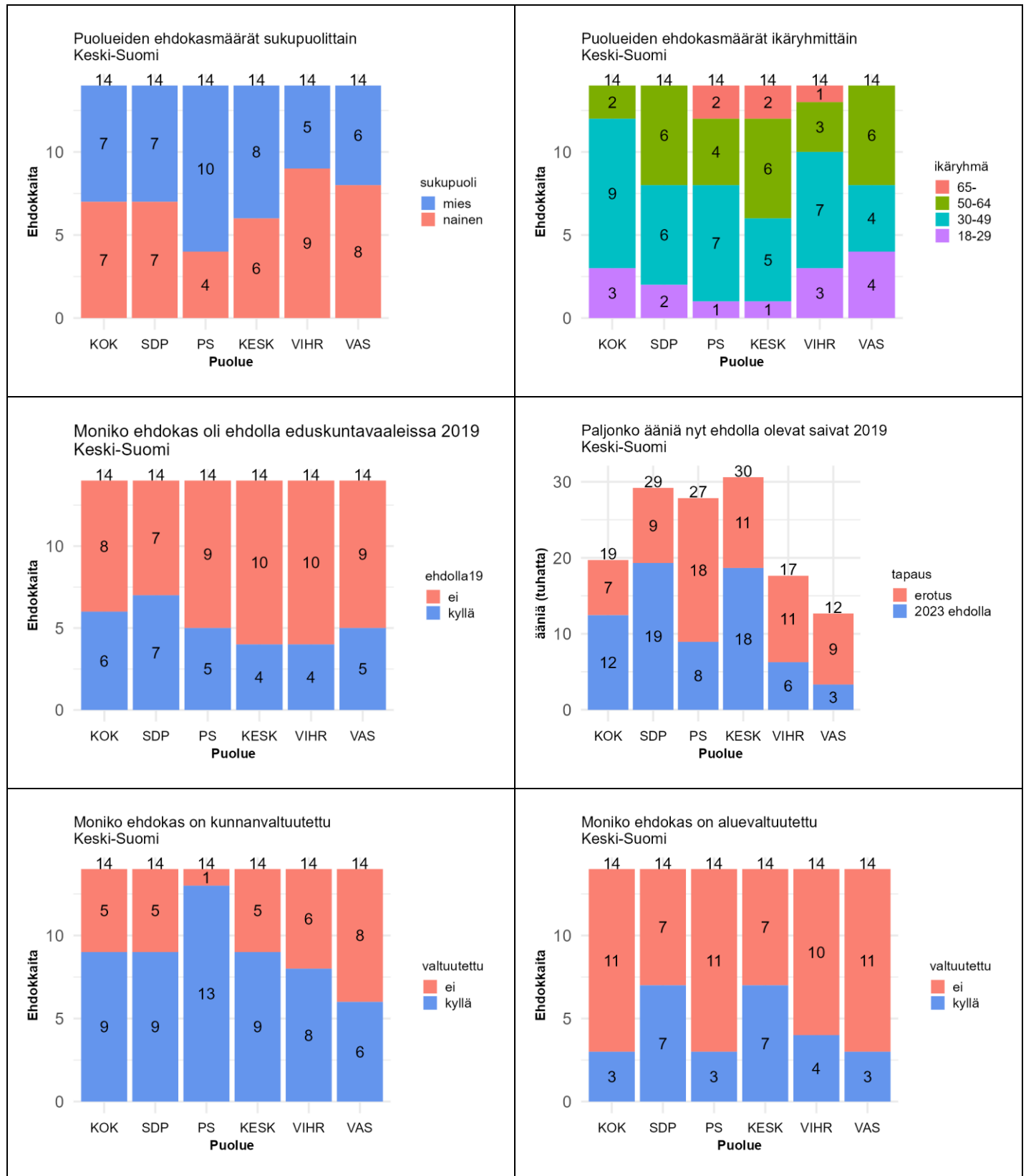
Savo-Karjalan vaalipiiri

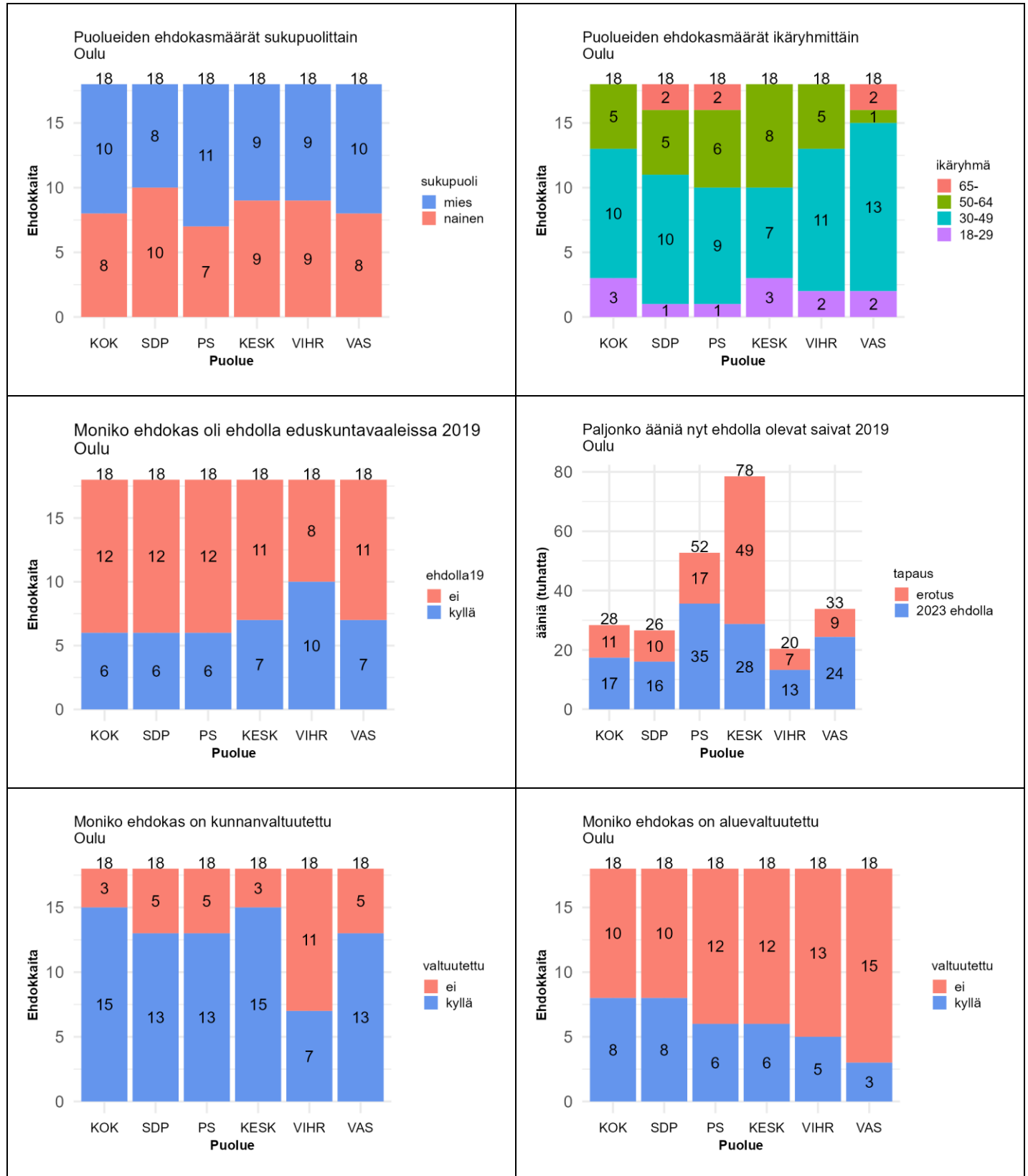
Vaasan vaalipiiri

Keski-Suomen vaalipiiri

Oulun vaalipiiri

Lapin vaaliipiiri

